

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.๓)

รายวิชา ๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
คณะ	คณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา	๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม (Man and Society)
๒. จำนวนหน่วยกิต	๒ หน่วยกิต (๒-๐-๔)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา	พุทธศาสตรบัณฑิต หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน	-
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน	-
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite)	-
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites)	-
๘. สถานที่เรียน	วิทยาลัยสงฆ์พิจิตร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด	-

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา	นิสิตมีความรู้ความเข้าใจความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ตามหลักการทางสังคมศาสตร์ และพุทธศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม หลักธรรมาภิบาลและสันติภาพ กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน รวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหาแบบสันติวิธี
--------------------------	--

๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

- ๒.๑ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐาน สกอ.
- ๒.๒ เพื่อให้มีเนื้อหาสาระและความทันสมัยมากยิ่งขึ้น
- ๒.๓ เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน
- ๒.๔ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัย

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ตามหลักการทางสังคมศาสตร์และพุทธศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม หลักธรรมาภิบาลและสันติภาพ กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน รวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหาแบบสันติวิธี

๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๓๒ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๔ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์คณะ
- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๑. คุณธรรม จริยธรรม

๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างราบรื่น และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยผู้สอนต้องพยายามสอดแทรกเรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้นิสิตสามารถพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมไปพร้อมกับการศึกษามนุษย์กับสังคม โดยมีคุณธรรมจริยธรรมตามคุณสมบัติของหลักสูตร ดังนี้

- (๑) มีพัฒนาการทางด้านจิตใจในแนวทางที่ถูกต้องประกอบด้วยศรัทธาคือความเชื่อที่มีเหตุผล

<p>(๒) มีพัฒนาการทางด้านจิตใจในแนวทางที่ถูกต้องประกอบด้วยศีลคือความประพฤติถูกต้องดีงาม ไม่ผิดระเบียบ ไม่ผิดศีลธรรม</p> <p>(๓) มีพัฒนาการทางด้านจิตใจในแนวทางที่ถูกต้องประกอบด้วยพหุสัจจะคือเป็นผู้ได้รับการศึกษาเล่าเรียนมามาก</p> <p>(๔) มีพัฒนาการทางด้านจิตใจในแนวทางที่ถูกต้องประกอบด้วยวิริยารัมภะคือการที่ได้เริ่มลงมือทำความเพียรพยายามในกิจนั้นๆ อยู่แล้วอย่างมั่นคงจริงจัง</p> <p>(๕) มีพัฒนาการทางด้านจิตใจในแนวทางที่ถูกต้องประกอบด้วยปัญญาคือความเข้าใจเหตุผลดี-ชั่ว ประโยชน์ มิใช่ประโยชน์ รู้คิด รู้วินิจฉัย รู้ที่จะจัดการ</p>
<p>๑.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฟังบรรยายในชั้นเรียน - ทำรายงาน อภิปรายกลุ่ม - สืบค้นแหล่งชุมชนต่างๆ - การใช้สื่อประกอบการสอน - ทดสอบ
<p>๑.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - พฤติกรรมการเข้าเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา - มีการอ้างอิงเอกสารที่ได้นำมาทำรายงาน อย่างถูกต้องและเหมาะสม - ประเมินผลการนำเสนอรายงานที่มอบหมาย
<p>๒. ความรู้</p>
<p>๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ</p> <p>นิสิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ตามหลักการทางสังคมศาสตร์และพุทธศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม หลักธรรมาภิบาลและสันติภาพ กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน รวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหาแบบสันติวิธี</p>
<p>๒.๒ วิธีการสอน</p> <p>บรรยาย อภิปราย การทำงานกลุ่ม การนำเสนอรายงาน และมอบหมายให้ค้นคว้าหาบทความ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาสรุปและนำเสนอ โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง</p>
<p>๒.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบย่อย สอบกลางภาค สอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดหลักการและทฤษฎี - นำเสนอสรุปการอ่านจากการค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

๓. ทักษะทางปัญญา
๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา พัฒนาความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ มีการวิเคราะห์ เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม
๓.๒ วิธีการสอน <ul style="list-style-type: none"> - การมอบหมายให้รับผิดชอบการเรียนรู้ด้วยตนเอง และนำเสนอผลการเรียนรู้ - อภิปรายกลุ่ม
๓.๓ วิธีการประเมินผล สอบกลางภาคและปลายภาค โดยเน้นข้อสอบที่มีการวิเคราะห์สถานการณ์ของสังคมในปัจจุบัน
๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกัน - พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นทีม - พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายให้ครบถ้วนตามกำหนดเวลา
๔.๒ วิธีการสอน <ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษา - มอบหมายงานรายกลุ่ม และรายบุคคล หรือ อ่านบทความที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา - การนำเสนอรายงาน
๔.๓ วิธีการประเมินผล <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินตนเอง และเพื่อน ด้วยแบบฟอร์มที่กำหนด - รายงานที่นำเสนอ พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม - รายงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- พัฒนาทักษะในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การเขียน โดยการทำรายงาน และนำเสนอในชั้นเรียน
- พัฒนาทักษะในการสืบค้น ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
- ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร เช่น การส่งงานทางอีเมล การสร้างห้องแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ
- ทักษะในการนำเสนอรายงาน โดยใช้รูปแบบ เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๕.๒ วิธีการสอน

- มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website สื่อการสอน e-learning และทำรายงาน โดยเน้นที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
- นำเสนอโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๕.๓ วิธีการประเมินผล

- การจัดทำรายงาน และนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี
- การมีส่วนร่วมในการอภิปรายและวิธีการอภิปราย

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	บทที่ ๑ พื้นฐานของมนุษย์กับสังคม -ความรู้เกี่ยวกับมนุษย์ -ความรู้เกี่ยวกับสังคม -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท	๒	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	คาบตำรวจ ดร.วิจิต ไชยชนะ
๒-๓	บทที่ ๒ พฤติกรรมมนุษย์กับการ พัฒนาการ -ความหมายของพฤติกรรมมนุษย์ -ประเภทของพฤติกรรมมนุษย์ -ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม มนุษย์ -ลักษณะของพฤติกรรมมนุษย์ -การพัฒนาคคน -ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม	๔	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	คาบตำรวจ ดร.วิจิต ไชยชนะ

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	มนุษย์ด้านการพัฒนาคน -การพัฒนาคนตามแนวพุทธ -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท			
๔	บทที่ ๓ การปฏิสัมพันธ์ระหว่าง มนุษย์กับสังคม -ความหมายของการปฏิสัมพันธ์ทาง สังคม -ความสำคัญของการปฏิสัมพันธ์ ทางสังคม -ทฤษฎีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม -รูปแบบการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม -ระดับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม -การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมตามแนว การจัดระเบียบ -ประโยชน์ของการปฏิสัมพันธ์ทาง สังคม -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท	๒	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	ดาบตำรวจ ดร.วิจิต ไชยชนะ
๕	บทที่ ๔ สถาบันสังคม -ความหมายของสถาบันและ สถาบันสังคม -การเกิดขึ้นของสถาบันสังคม -ขอบข่ายของสถาบันสังคม -ลักษณะของสถาบันสังคม -ประเภทของสถาบันสังคม -หน้าที่ของสถาบันสังคม -องค์ประกอบของสถาบันสังคม -การเปลี่ยนแปลงของสถาบันสังคม -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท	๒	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	ดาบตำรวจ ดร.วิจิต ไชยชนะ

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๖	บทที่ ๕ ประชาสังคม -ความนำ -ความหมายของประชาสังคม -ลักษณะของประชาสังคม -องค์ประกอบของประชาสังคม -สาเหตุของการเกิดประชาสังคม -กระบวนการของประชาสังคม -ตัวอย่างของประชาสังคม -คุณธรรมของประชาสังคมที่ดี -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ	ดาบตำรวจ ดร.วิจิต ไชยชนะ
๗	บทที่ ๖ หลักธรรมภิบาลและ สันติภาพ -ความนำ -ความหมายของธรรมาภิบาล -การบริหารจัดการที่ดี -ความสำคัญของธรรมาภิบาล -หลักธรรมาภิบาล -สันติภาพ -หลักสันติภาพในทาง พระพุทธศาสนา -องค์กรที่เกี่ยวกับสันติภาพ -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ	ดาบตำรวจ ดร.วิจิต ไชยชนะ
๘	บทที่ ๗ กระบวนการทางสังคมและ วัฒนธรรม -ความนำ -กระบวนการ -กระบวนการทางสังคม -กระบวนการทางวัฒนธรรม -ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการ ทางสังคมและวัฒนธรรม	๒	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	ดาบตำรวจ ดร.วิจิต ไชยชนะ

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	-ผลของกระบวนการทางสังคมและ วัฒนธรรม -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท			
๕	สอบกลางภาค	๒	ข้อสอบวัดผล	ดาบตำรวจ ดร.วิจิต ไชยชนะ
๑๐-๑๑	บทที่ ๘ ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน -ความหมายของปัญหาสังคม -ลักษณะของปัญหาสังคม -ที่มาของปัญหาสังคม -ทัศนคติต่อปัญหาสังคม -ความสำคัญของปัญหาสังคม - ประเภทของปัญหาสังคม -ทฤษฎีการศึกษาปัญหาสังคม -ทฤษฎีอธิบายสาเหตุของปัญหา สังคม -สาเหตุของปัญหาสังคม -แนวทางการวิเคราะห์ปัญหาสังคม -ลักษณะทั่วไปของสังคมไทย -สภาพปัญหาปัจจุบันในสังคมไทย -ปัญหาสังคมไทยที่สำคัญใน ปัจจุบัน -การวิเคราะห์ปัญหาสังคมไทย -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท	๔	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	ดาบตำรวจ ดร.วิจิต ไชยชนะ
๑๒-๑๓	บทที่ ๙ แนวทางการแก้ไขปัญหา สังคมไทยแบบสันติวิธี -สันติวิธี : ทฤษฎีและความหมาย -ความเป็นมาของสันติวิธี -แนวทางการแก้ไขปัญหาสังคมไทย แบบสันติวิธี -กรณีศึกษาการแก้ไขปัญหา สังคมไทยแบบสันติวิธี	๔	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	ดาบตำรวจ ดร.วิจิต ไชยชนะ

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	-สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท			
๑๔-๑๕	-นิตินำเสนองานที่ได้รับมอบหมาย จากอาจารย์ประจำวิชา -ประมวล/สรุปองค์ความรู้ประจำ วิชา	๔	นำเสนองาน Conference/ Evaluation/ Improvement/ Development	คาบตำรวจ ดร.วิจิต ไชยชนะ
๑๖	สอบปลายภาค	๒		คาบตำรวจ ดร.วิจิต ไชยชนะ

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ผลการ เรียนรู้*	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
๑	๑.๑, ๒.๑, ๓.๑	สอบปลายภาค	๑๖	๓๐%
๒	๑.๑, ๑.๖, ๑.๗, ๒.๑, ๒.๔-๒.๖, ๓.๒, ๔.๑- ๔.๖, ๕.๓- ๕.๔	การนำเสนอรายงาน การทำงานกลุ่มและผลงาน การอ่านและสรุปบทความ การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาค การศึกษา	๖๐%
๓	๑.๑-๑.๗, ๓.๑	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความคิดเห็นใน ชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	๑๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารและตำราหลัก

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. **มนุษย์กับสังคม**. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

ไม่มี

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์. **ประวัติแนวความคิดทางสังคม**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๔.

ชุกดา จิตพิทักษ์. **พฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสารมวลชน จำกัด, ๒๕๒๖.

..... **สังคมวิทยาและวัฒนธรรมไทย**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสารมวลชน จำกัด, ๒๕๒๗.

ฉวีวรรณ ประจวบเหมาะ. **ประมวลทฤษฎีวิวัฒนาการมนุษย์**. เอกสารประกอบการบรรยายวิชา ม.๒๐๑ มานุษยวิทยาเบื้องต้น. คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๗.

ณรงค์ เสียงประชา. **สังคมวิทยา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พิทักษ์อักษร, ๒๕๒๗.

..... **ปัญหาสังคม**. กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต, ๒๕๒๔.

ถาวร เกิดเกียรติพงศ์. **สังคมวิทยาปัญหาสังคม**. งานตำราและคำสอนกองบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๒๓.

ทบวงมหาวิทยาลัย. **ชีวิวิทยา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, ๒๕๒๕.

เทคโนโลยี (นามแฝง). **“เทคโนโลยีคืออะไร” ชัยพฤกษ์วิทยาศาสตร์๑**. (มกราคม ๒๕๒๕) : ๑๐-๑๒.

นพพร พานิชสุข. **“วิวัฒนาการบางเรื่องของเทคโนโลยีในอดีตและปัจจุบันของมนุษยชาติ” มิตรครู ๖**, (มีนาคม ๒๕๒๕) : ๒๔-๓๑.

ประสาธ หลักศิลา. **สังคมวิทยา**. พระนคร : สำนักพิมพ์ก้าวหน้า, ๒๕๑๔.

..... **ปัญหาสังคม**. พระนคร : สำนักพิมพ์ก้าวหน้า, ๒๕๑๔.

ประเสริฐ แยมกลิ่นฟุ้ง. **การจัดระเบียบทางสังคม**. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาสังคมวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป.

..... **สถานภาพและบทบาท**. กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๖.

ปภาณี ฐิติวัฒนา. **สังคมวิทยา**. กรุงเทพมหานคร ; สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๓.

พัทยา สายหู. **กลไกของสังคม**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๔.

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนิสิตได้ดังนี้

- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน
- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา
- ข้อเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนิสิต

๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน
- ผลการสอบ
- การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้

๓. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- การวิจัยในและนอกชั้นเรียน

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก การสอบถามนิสิต หรือการสุ่มตรวจผลงานของนิสิต รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิต โดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร
- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔
- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นิสิตมีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์หรืออุตสาหกรรมต่าง ๆ